

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาบทบาทของผู้นำประชาคมตามแนวทางของกรมการปกครองและตามแนวทางของชุมชน 2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบบทบาทของผู้นำประชาคมของประชาคมตามแนวทางกรมการปกครองและประชาคมตามแนวทางของชุมชน และ 3) เพื่อนำผลการศึกษาไปเป็นแนวทางพัฒนาการดำรงตำแหน่งประชาคมและการพัฒนา การมีส่วนร่วมของประชาคม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา มี 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ดำรงตำแหน่งประชาคมตามแนวทางของกรมการปกครอง จำนวน 26 คน และกลุ่มผู้ดำรงตำแหน่งประชาคมตามแนวทางของชุมชน จำนวน 39 คน รวมกลุ่มตัวอย่างที่นำมาศึกษา จำนวน 65 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล นำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Window สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานใช้สถิติ t-test ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

ผลการศึกษา พบว่า บทบาทของผู้นำประชาคมตามแนวทางของกรมการปกครอง เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านจะพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการกิจของผู้นำ และ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประชาธิปไตยโดยรวม อยู่ในระดับสูง ส่วนในด้านความตระหนักด้านความภาคภูมิใจต่อชุมชน และการมีส่วนร่วมในบทบาทของผู้นำดำรงตำแหน่งประชาคมโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง บทบาทของผู้นำประชาคมตามแนวทางของชุมชน เมื่อพิจารณาแต่ละด้านจะ พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการกิจของผู้นำ และ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประชาธิปไตยโดยรวม อยู่ในระดับสูง ส่วนในด้านความตระหนักด้านความภาคภูมิใจต่อชุมชน และการมีส่วนร่วมในบทบาทของผู้นำดำรงตำแหน่งประชาคมโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง

ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้นำประชาคมระหว่างประชาคมตามแนวทางของกรมการปกครองกับประชาคมตามแนวทางของชุมชน ตำบลสะเตงนอก อำเภอเมือง จังหวัดยะลา พบว่า บทบาทของผู้นำตามแนวทางของชุมชน มีบทบาทมากกว่าบทบาทของผู้นำตามแนวทางของกรมการปกครอง ในด้านความภาคภูมิใจต่อชุมชน และด้านการมีส่วนร่วมในบทบาท ส่วนด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับประชาธิปไตย และด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการกิจของผู้นำ พบว่าบทบาทของผู้นำตามแนวทางของกรมการปกครองและบทบาทของผู้นำตามแนวทางของชุมชนมีบทบาทที่ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ต้องกระตุ้นให้ผู้นำมีความตระหนักและความรับผิดชอบในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานให้มากกว่านี้ ไม่น่าจะเป็นเรื่องของการเข้าประชุม และการร่วมดำเนินการ

The three objectives of the study were 1) to find out the role of the leaders of the communities under the direction of the Local Administration Department and the role of the leaders of the communities developed in their own way ; 2) to compare the role of the leaders of the two types of communities ; and 3) to use the research results to develop the leadership of the community leaders.

The data were collected from two groups of people : 26 leaders under the direction of the Local Administration Department and 39 leaders who developed the communities on their own way. The total sample was 65. A questionnaire was employed to collect the data and the SPSS for window program was used for data analysis. Frequency, percentage, mean and standard deviation were used to describe the data and t-test to test the hypothesis.

The findings were summed up as follows :

It was found that the leaders under the direction of the Local Administration Department had a highly positive attitude toward the responsibilities of the leaders and democracy while their attitude toward loyalty to the community and participation in the role of the leader were found to be moderately positive. As for the leaders who developed the communities in their own way this group had a highly positive attitude toward the responsibilities of the leaders and democracy and had a moderately attitude toward the other two aspects.

When the role of leaders under the Local Administration Department and that of the leaders who developed the communities in their own way were compared, it was found that the latter played more role than the former in terms of loyalty to the community and participation in the role of leadership. On the contrary, no significant difference was found between both groups when their attitude toward democracy and their attitude toward the responsibility of the leader were considered.

Recommendations

It is necessary to urge the leaders to realize the importance of participation in the community development. They should attend meetings and join community activities more than before.